

Talousarvion toteutuminen 30.4.2025

Khall 17.06.2025 § 144
3/02.02.02/2025

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

Valtiovarainministeriön talouskatsauksen mukaan Suomen talous kääntyi viime vuoden aikana taantumasta kasvuvuon, vaikka vuositasolla bruttokansantuote (BKT) oli vielä 0,1 prosenttia edellisvuotta pienempi. Alkuvuoden tietojen perusteella talouskasvun piristyminen on jatkunut vuodenvaihteen jälkeen.

Talouden kasvua varjostavat kuitenkin Yhdysvaltojen asettamat tullit, muiden asettamat vastatullit sekä ylipäättään kauppaa- ja geopolitiikan tuoma epävarmuus. Toisaalta kysyntää ovat lisäämässä kasvavat panostukset Euroopassa puolustukseen ja infrastruktuuriin. Talouden nousuun taantumasta on eväitä. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa niin Suomessa kuin vientimarkkinoilla. Kulutuksen kasvua jarruttaa kuitenkin edelleen talouden epävarmuus. Investointien nousu on sen sijaan nopeampaa, sillä niin rakentamisen elpymisen kuin energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja reippaasti ennustejaksolla.

Energiasiirtymään ja teknologian kehitykseen liittyvät investoinnit sen sijaan kasvavat selvästi nopeammin. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysmäisen paljon ja tänä vuonna niitä näyttäisi myös konkretisoituvan. Tulossa on sekä puhdasta energiaa tuottavia että käyttäviä investointeja. Investointeja lisäävät myös puolustushankinnat.

Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä reaaliansiot ovat kääntyneet kasvuun. Kotitalouksien keskimääräisten reaalityulojen kasvua hidastaa tänä vuonna kuitenkin heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja veronkorotukset. Ensi vuonna reaalityulojen kasvu kuitenkin nopeutuu työllisyystilanteen parantuessa.

Julkisen talouden tila on osoittautunut odotettua heikommaksi, kun julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä oli vuonna 2024 4,4 prosenttia suhteessa BKT:hen. Matalasuhdanteessa verotulot kasvoivat hitaasti ja työttömyysvakuutusmaksun alennus heikensi muita tuloja. Eläkemenot kasvoivat reippaasti suurten indeksikorotusten myötä, voimakkaasti lisääntynyt työttömyys puolestaan kasvatti muita sosiaaliturvamenoja. Paikallishallinnossa menojen kasvu sen sijaan hidastui.

Valtiovarainministeriön talouskatsauksessa esille tuodut asiat ovat nähtävissä myös Pyhäjärven kaupungin taloudessa. Pyhäjärven kaupungin menot ja tulot 1.1. – 30.4.2025 ovat toteutuneet pääsääntöisesti vuoden 2025 talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Pyhäjärven kaupungin kunnallisveron tuotto perustuu 9,10 (v. 2024: 9,10) veroprosenttiin. Vuodelle 2025 kunnallisveron tuotoksi on budjetoitu 7,46 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutuma kunnallisverotulojen osalta on 2,8 miljoonaa euroa.

Vuodelle 2025 yhteisöveron tuotoksi on budjetoitu 1,25 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutuma yhteisöverotulojen osalta on 0,48 miljoonaa euroa.

Verotulojen toteutuma 30.4.2025 oli yhteensä 3.370.146 euroa, joka on 31,7 % kuluvan vuoden talousarviosta.

Valtionosuuksien toteutuma 30.4.2025 oli yhteensä 1.340.968 euroa, joka on 34,1 % kuluvan vuoden talousarviosta.

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat vuoden 2025 ensimmäisellä kolmanneksella 1.301.568 euroa, joka on 33,3 % budjetoidusta. Toimintakulut toteutuivat toimialueiden osalta suunnitelman mukaan. Ulkoiset toimintakulut 30.4.2025 olivat 6.310.625 euroa, joka on 33,3 % budjetoidusta.

Talousarviota 2025 laadittaessa vuosikatetavoite oli -1.030.000 euroa. Huhtikuun lopun toteutumatietojen mukainen vuosikate oli -191.106 euroa.

Kaupungin varainhoidon tavoitteena on ollut pitkällä aikavälillä (5 – 10 vuotta) saavuttaa keskimäärin 5 %:n tuotto vuosittain. Sijoitussalkkujen markkina-arvot huhtikuun lopussa olivat Evli 6.438.892 euroa (31.12.2024 Evli 6.425.626 euroa) sekä Nordea 5.215.249 euroa (31.12.2024 Nordea 5.384.796 euroa).

Investointien toteutuminen talousarvioon verrattuna huhtikuun lopussa oli 11,5 %. Lainakanta 30.4.2025 oli 8.181 euroa/asukas (30.4.2024: 7.607 euroa / asukas). Talousarviolainaa ei ole nostettu vielä kokonaisuudessaan. Vuoden alkupuolella Pyhäjärven kaupunki on käyttänyt maksuvalmiuden turvaamiseen lyhytaikaista lainaa.

Väestötietojärjestelmän rekisterin mukainen asukasluku huhtikuun lopussa oli 4.669 asukasta. Vuoden lopun tilanteeseen verrattuna vähennystä on 40 asukasta (31.12.2024 asukasluku 4.709).

Työttömyysaste huhtikuun lopussa oli 13,6 % (30.4.2024 työttömyysaste oli 12,1 %). Huhtikuun lopussa työttömiä työnhakijoista oli 218 henkilöä.

Talousskatsausta varten on pyydetty toimialueita sekä tytäryhtiöitä raportoimaan asioista, jos tilikauden tässä raportointivaiheessa on huomattavissa taloudellisia ja tavoitteellisia poikkeamia kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon ja tavoitteisiin nähden.

Elokuun lopun tilanteesta annetaan laajempi osavuosikatsaus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kiviniemi Henrik

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää talousarvion toteutumisen 30.4.2025 tiedoksi kaupunginvaltuustolle kokoukseen 30.6.2025.

Päätös

Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä esitteli talousarvion toteutumisen 30.4.2025 kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.